

DOI 10.31651/2524-2660-2021-1-174-179
ORCID 0000-0002-7612-1082

ТКАЧЕНКО Ірина Олександрівна

кандидатка педагогічних наук, старша викладачка кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
e-mail: irisha310192@gmail.com

ORCID 0000-0001-8665-5048

МАТКОВСЬКИЙ Олександр Миколайович

провідний концертмейстер кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
e-mail Matkovskiy21@gmail.com

УДК 373.3/.5.016:793.3(045)

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП:
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА**

Розкрито методика викладання хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку. Застосування загальнонаукових (аналіз, синтез, узагальнення, систематизація) та конкретно-наукових (порівняльно-зіставний аналіз) методів наукового дослідження, надали можливість з'ясувати анатомо-фізіологічні та психологічні особливості дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку задля ґрунтовного розкриття досліджуваного феномену.

З'ясовано особливості методики проведення занять з хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку.

Розглянуто послідовність та тривалість занять з хореографії для досліджуваних вікових груп. Приділено увагу лексичному матеріалу, який доцільно використовувати на заняттях з хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку.

Ключові слова: хореографія; діти молодшого шкільного віку; діти середнього шкільного віку; діти старшого шкільного віку.

Постановка проблеми. Багатство хореографічного мистецтва завжди привертало до себе увагу дітей різних вікових категорій. Загалом, хореографія набула широкого поширення як в позашкільних установах, так і в загальноосвітніх школах. На практиці хореографія канонізувалася як перспективна форма естетичного, культурного виховання дітей. Водночас, заняття з хореографії забезпечують розвиток індивідуальних здібностей дітей, сприяють фізичному розвитку вихованців та духовно їх збагачують.

Проте, для досягнення успішної роботи під час хореографічного навчання педагогу-хореографу важливо добре орієнтуватися в психофізіологічних особливостях дітей кожної вікової групи, а також враховувати їх під час формування танцювального репертуару, а головне майстерно розподіляючи фізичне навантаження. Як наслідок, проблема викладання хореографії для дітей різних вікових груп є особливо актуальною на часі та потребує ґрунтовного висвітлення.

Вагоме значення для досліджуваного феномену мають праці вітчизняних науковців, які порушують проблеми хореографічного мистецтва у формуванні гармонійної особистості в умовах сучасної системи виховання (Л. Гусаченко), хореографічне мистецтво як фактор творчої діяльності дитини та педагогічні аспекти виховання особистості засобами хореографічного мистецтва (Т. Медвідь, І. Харченко) Аспектно дотичними до проблеми досліджуваного феномену є розвідки О. Вільхової, С. Шалапи, П. Фриза, К. Зозулі, А. Шевчук та ін. Незважаючи на безперечну цінність проведених досліджень методика викладання хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку не набуло належного висвітлення.

Мета статті. Висвітлити методика викладання хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку.

Виклад основного матеріалу дослідження. На основі узагальнення джерелознавчої літератури нами було встановлено, що молодший шкільний вік – це період життя дитини в межах від 6 до 10 років, що навчаються в 1–4 класах початкової школи. Вершинним досягненням цього періоду є навчальна зрілість як готовність до навчання в основній школі. Принагідно зазначити, що для дітей молодшого шкільного віку притаманна неабияка рухливість. Вони потребують постійної зміни руху. Довготривале збереження статичного положення вкрай стомлює означену категорію дітей. Водночас доцільно зауважити, що рухи дітей молодшого шкільного віку характеризуються неорганізованістю, поганою координацією. Запас рухових навиків надзвичайно малий і потребує поповнення і вдосконалення. Опорно-руховий апарат дітей молодшого шкільного віку відзначається слабкими м'язами, проте має гнучку кісткову систему. Зазначимо, що неграмотна подача матеріалу може призвести до викривлення хребта. Тому, варто уважно дозувати фізичні вправи задля безпеки вихованців. Встановлено, що провідною діяльністю дітей молодшого шкільного віку є гра. У цьому віці діти особливо життєрадісні, відкриті, їхні емоції яскраві [1].

Висвітлюючи особливості дітей молодшого шкільного віку задля розкриття методики викладання хореографії, на нашу думку необхідним є визначення фундаментальних завдань, які реалізуються на заняттях з дітьми означеної вікової категорії. Так, одним із головних завдань є зміцнення фізичного розвитку дітей та удосконалення рухових навиків. Саме в цьому віці важливо напрацьовувати у дітей звичку тримати тіло підтягнутим, струнким, а також уміння правильно і вільно рухатися у танцях. Крім того, не менш важливим завданням є розвиток загальної організованості дітей, виховання навичок суспільної поведінки, вміння дружнього поводження у колективі.

Таким чином, враховуючи вище зазначені завдання для дітей молодшого шкільного віку найбільш допустимими є заняття з хореографії, у змісті яких лежить вивчення дитячих не складних народних, масових танців, а також ритмічна підготовка і гімнастика. Варто наголосити, що на занятті доцільно чергувати види роботи, враховуючи потреби даної вікової категорії щодо частішої зміни рухів та статичного положення.

Ми поділяємо думку С. Шалапи, щодо методики проведення занять з хореографії для дітей молодшого шкільного віку, а саме: доцільно збільшувати кількість рухів та вправ на координацію, необхідно зменшувати

статичні навантаження, а також звертати увагу на загальний фізичний розвиток, зокрема гнучкість, спритність, швидкість [2, с. 103].

Вважаємо за необхідне детально охарактеризувати послідовність заняття з хореографії для дітей молодшого шкільного віку. Нами було встановлено, що тривалість заняття складає 60 хвилин і характеризується наступною послідовністю. Так, для дітей молодшого шкільного віку заняття з хореографії має розпочинатися, як правило під маршову музику, із організованого входу вихованців до зали. Діти мають бути вишикувані один за одним відповідно до росту. Бадьорі і чіткі звуки маршу, окремий малюнок загального руху, створюють у дітей радісний настрій і серйозне ставлення до занять.

Зайшовши до зали діти мають обійти коло і зупинившись в лінії виконати під музику уклін, який символізує привітання до педагога. Після виконання уклону діти утворюють коло і виконують прості порядкові і ритмічні вправи, які відповідають за вміння уважно слухати музику і ритмічно рухатися. Більш того, діти вчаться вчасно розпочинати і закінчувати рух, рухатися відповідно характеру, швидкості, ритму музики. Відпрацювати основні рухові навички, такі як ходьба, біг, стрибки, допомагають ритмічні вправи. Тривалість вище зазначених вправ складає 8–10 хвилин. Закінчуючи ритмічні вправи, діти утворюють лінії і далі розпочинається вивчення підготовчих танцювальних вправ [3].

Принагідно зазначити, що складовою кожного заняття є рухи класичного танцю, які виконуються на середині зали. Доцільно зауважити, що основою хореографії є класичний танець, методика якого, на нашу думку, варто застосовувати на заняттях з будь-якою віковою категорією дітей. Саме завдяки заняттям з класичного танцю вихованці пізнають тонкощі хореографічного мистецтва. В останніх спостерігається відчуття гармонію рухів і музики. Класичний танець увібрав у себе традиції народно-сценічного, побутового танців.

У процесі занять класичним танцем удосконалюються позиції рук і ніг, положення голови і тіла. Більш того, класичний танець дозволяє розвинути гнучкість, координацію рухів, зміцнити опорно-руховий апарат, сприяє розвитку витривалості, фізичному й інтелектуальному розвитку. У дітей, які займаються класичним танцем, коригується і закладається правильна постава, виправляються окремі випадки викривлення хребта.

Проте, не варто перенавантажувати дітей молодшого шкільного віку рухами кла-

сичного танцю, так як зазначена група рухів є складною для молодших школярів. Від вихованців вимагається точна форма рухів, повільне їх виконання, що не викликає у дітей інтересу. Тривалість підготовчих танцювальних вправ складає 10 хвилин. Опановуючи зазначену групу вихованці володіють вихідним положенням з якого розпочинається танець, яким чином відкрити ногу при виконанні танцювальних рухів, правильно утримувати осанку, положення руки в парі і т. д. Дана частина заняття знайомить дітей молодшого шкільного віку з такими позиціями ніг як 1-ша, 2-га, 3-тя та позиціями рук. Вихованці вчать виконувати маленькі присідання (*demi plie*), відведення і приведення ноги (*battement tendu*) вперед, в сторону, назад, маленькі стрибки, які виконують на одному місці зберігаючи правильну осанку і м'яке приземлення. При виконанні вище зазначених елементів, які обов'язково мають демонструватися педагогом, діти тримають руки на талії [4].

Наступна частина заняття з дітьми молодшого шкільного віку, що триває 15–20 хвилин, передбачає опанування танцювальних елементів, комбінацій, етюдів, які зазвичай виконуються по колу (наприклад рухи польки, перемінний хід тощо) або ж лініях чи діагоналі.

Останньою частиною заняття з хореографії для дітей молодшого шкільного віку є гра, а також гімнастика. Кожна гра має музичне, гімнастичне чи організаційне завдання. Колективна форма ігор дозволяє дитині більш ближче познайомитися зі своїми однолітками, а також задовольнити потребу вихованців у вільному самостійному виборі рухів. Зазначимо, що кінець заняття з хореографії для дітей молодшого шкільного віку засвідчує уклін, а також організований вихід вихованців із зали [5].

Порівняльно-зіставний аналіз джерелознавчої літератури надає підстави констатувати, що методика викладання хореографії, зокрема для хлопчиків зазначеної вікової категорії, дещо різниться від методики роботи з дівчатками. Так, доцільно враховувати інтереси хлопчиків, вводити до занять моменти змагання (хто вище виконає стрибок тощо), що пояснюється прагненням маленьких юнаків демонструвати свою силу, спритність.

Наголосимо, що лексичний матеріал для дітей молодшого шкільного віку має відповідати можливостям і здібностям виконавців, тому надмірною кількістю рухів їх не варто перенавантажувати. Проте, обов'язковим критерієм при постановці танцю є врахування стилю, характеру хореографічної композиції [6].

Фундаментом хореографічного колективу є діти середнього шкільного віку (підлітковий вік), які відрізняються від дітей молодшого шкільного віку великою активністю і виконанням будь-яких завдань. Зазначений вік характеризується різким стрибком у розвитку, як наслідок організм дитини переводиться в якісно новий стан.

Принагідно зауважити, що на відміну від молодших школярів, діти середнього шкільного віку більш фізично розвинені та сильніші. Останні відзначаються стрімким розвитком всіх систем організму, частою зміною настрою, високою емоційною збудливістю. Діти середнього шкільного віку володіють логічним мисленням, самосприйняттям, самоспостереженням. Для цього віку важливим є обґрунтування необхідності занять з хореографії, мотивація. Середні школярі прислухаються до думки своїх однолітків. Більш того, вони починають розуміти взаємозв'язок між музикою та хореографією.

У процесі занять з хореографії діти середнього шкільного віку знаходять задоволення від власних індивідуальних інтересів. Так, протягом усього освітнього процесу та постановочної роботи дітям дозволяється брати участь у створенні танцювальної композиції. Більш того, колективна форма роботи допомагає об'єднати дітей в єдине ціле, привчає їх до відповідальності.

Для дітей середнього шкільного віку заняття з хореографії відзначаються більш глибоким змістом. Крім того, слід вимагати від вихованців точності виконання рухів. Діти середнього шкільного віку виокремлюються стійкою увагою, організованим бажанням навчатися танцювати [7].

Зміст занять з хореографії для дітей середнього шкільного віку, на відміну від занять з молодшими школярами, змінюється ступенем ускладненого лексичного матеріалу, дозуванням фізичного та розумового навантаження. Доцільно зазначити, що діти середнього шкільного віку більш повно опановують вправи класичного танцю, які виконують як біля станка, так і на середині зали. На відміну від методики викладання вправ класичного танцю для дітей молодшого шкільного віку, діти середнього шкільного віку опановують зазначені елементи у більш складній формі, що пояснюється їх здатністю одночасно координувати рухи ніг, рук, голови тощо [8].

Нами було встановлено, що саме для дітей середнього шкільного віку важливо вводити вправи народного танцю, які доцільно спочатку виконувати біля станка, а потім на середині зали. Вивчаючи елементи народного танцю, важливо провести бесіду щодо особливостей, національності,

стилю, характеру руху і т.д. Крім того, невід'ємною частиною є знайомство з музичним матеріалом та костюмом.

Підкреслимо, що середній шкільний вік відзначається розвитком творчих здібностей дітей, що пояснюється їхньою винахідливістю, фантазією, прагненням до самостійного складання танцювальних комбінацій, створення сценічного образу. Хореографічний репертуар для дітей середнього шкільного віку досить різноманітний. Танці народів світу, зокрема українські, білоруські, татарські, грузинські тощо не є виключенням. Великою популярністю користуються танці, які мають сюжетну лінію. Доцільно наголосити, обираючи репертуар слід враховувати щоб зміст хореографічної композиції не був надто дитячим, легким і водночас не перебільшував можливості дітей середнього шкільного віку [9].

Зазначимо, що для дітей середнього шкільного віку заняття з хореографії, як правило, тривають дві академічні години (90 хв.) та проводяться два рази на тиждень. Перша частина заняття з хореографії для дітей середнього шкільного віку триває від 8 до 10 хв. і передбачає шиккування, марш, уклін педагогу, а також порядкові і ритмічні вправи. Останні в окрему частину заняття вже не виносяться, на відміну від молодших школярів.

Протягом наступних 30–40 хв. діти середнього шкільного віку опановують вправи для розвитку техніки танцю, а саме: екзерсис класичного танцю біля станка та на середині зали, стрибки, розтяжку. Головною відмінністю проведення означеної частини заняття з хореографії є пришвидшений темп виконання вправ, а також вимога до точності виконання рухів, що не є першочерговим завданням для дітей молодшого шкільного віку.

Аналіз джерелознавчої літератури надає підстави стверджувати, що на розучування нових танцювальних елементів відводиться близько 15 хв. Увесь час який залишився (близько 25 хв.) відводиться на етюдну роботу або ж постановку хореографічного номеру. Слід зазначити, що етюди мають бути частиною хореографічного номеру. Так, діти мають змогу краще проникнути у зміст, тематику, характер, образ танцю, який вони вивчають. В кінці заняття діти середнього шкільного віку виконують уклін і організовано виходять із зали, що є характерним і для молодших школярів [10].

Дружній і згуртований хореографічний колектив, що має неабиякі танцювальні навички, складають діти старшого шкільного віку. Так, старший шкільний вік (юнацтво) відзначається подальшою перебудовою, що відбивається в самостійності дитини.

Нами було встановлено, що анатомо-фізіологічні особливості означеної категорії дітей відзначаються інтенсивним зростанням, збільшенням об'єму грудної клітки, а також маси тіла. Крім того, спостерігається невідповідність у розвитку серця та судинної системи. Досить часто відбувається як фізична, так і розумова перевтома. Становлення самосвідомості, яка характеризується почуттям дорослості, є важливим новоутворювальним процесом означеного вікового періоду [11].

Характер і структура занять з юнацтвом дещо подібна до роботи із дітьми середнього шкільного віку. Проте, зміни психофізичного розвитку дітей старшого шкільного віку ведуть до окремих відмінних особливостей. Саме в цьому віці хлопчики і дівчатка відрізняються нерівномірним розвитком, останні переганяють. Більш того, для юнацького віку характерна надмірна вразливість і підвищена збудженість.

Доцільно зазначити, що діти старшого шкільного віку прагнуть до самостійності, виявляють неабиякий інтерес до оточення, а також швидко змінюють свої інтереси, захоплюються іншою справою. Прагнучи до особистої реалізації старші школярі інколи намагаються виконати завдання, які не підлягають їхнім фізичним можливостям. Займаючись хореографією, дітей старшого шкільного віку не задовольняють прості та технічно доступні для них танцювальні рухи. Так, наприклад знайомлячись із виступами професійних танцівників, хлопчики часто прагнуть до виконання надмірно складних рухів, що не підлягають їхній силі. Водночас, дівчатка захоплюються сценічною діяльністю, з'являється прагнення виділити себе із маси. Як наслідок, діти старшого шкільного віку, відзначаючись підвищеною чутливістю, боляче сприймають критику. Педагог має обережно і особливо конкретно вказувати на певні недоліки. Проте, старші школярі характеризуються свідомими і обдуманими діями. З'являється вміння до особистого стримування, а також прагнення прийти на допомогу одне одному, переконати іншого, якщо останній не має рації тощо [12].

Доведено, що діти старшого шкільного віку здатні до більш швидкого засвоєння танцювальних елементів, що надає можливість знайомити їх із складними рухами, комбінаціями, а також проводити заняття, що відрізняється від інших вікових груп, швидким темпом [13]. Старші школярі виявляють особливий інтерес до танців народів світу в яких слід передати яскраве та чітке виконання, виразний образ, сюжет. Крім того, означена категорія дітей потре-

бує особливого репертуару, що пояснюється їх віком та технічними можливостями. Так, доцільно включати молодіжну тематику, яка передає радість, грацію, спритність тощо. У дітей старшого шкільного віку викликають інтерес такі хореографічні напрямки, як модерн, хіп-хоп, контемпорарі [14].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, на основі аналізу, систематизації та узагальнення джерелознавчої літератури нами було висвітлено методику викладання хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку. Використовуючи порівняльно-зіставний аналіз здійснено порівняльну характеристику структури і послідовності занять з хореографії для кожної вікової групи.

Доведено, що порядкові та ритмічні вправи доцільно вивчати із дітьми молодшого та середнього шкільного віку. Невід'ємною частиною занять з молодшими школярами є гра та гімнастика. Встановлено, що рухи класичного танцю супроводжують заняття з хореографії на всіх етапах вікового розвитку. Відмінними особливостями є тривалість заняття, а також його зміст.

Особливо важливою частиною заняття з хореографії є розучування танцювальних елементів та комбінацій, а також робота над етюдами та хореографічними номерами, які мають відповідати танцювальним навичкам виконавців та їхній віковій категорії, задля більш ґрунтовного розкриття змісту, сюжетної лінії та образу хореографічної композиції.

Встановлено, що народна хореографія є особливо цікавою і завжди актуальною у роботі з дітьми. Сучасні молодіжні танцювальні напрями, зокрема танець модерн, хіп-хоп, контемпорарі стають все більш привабливими для дітей старшого шкільного віку, які відрізняються технічними можливостями, хореографічною майстерністю та віртуозністю.

Проведене дослідження не висчерпує всіх аспектів проблеми викладання хореографії для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку й засвідчує необхідність її подальшого розроблення за такими перспективними напрямками як значення гри та гімнастики у роботі з молодшими школярами, порівняльна характеристика занять з хореографії для дівчаток і хлопчиків середнього шкільного віку, використання інноваційних технологій під час проведення занять з хореографії для дітей старшого шкільного віку.

Список бібліографічних посилань

1. Гусаченко Л. Роль хореографічного мистецтва у формуванні гармонійної особистості в умовах сучасної системи виховання. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти: збірник наукових праць*, 2017. № 5. С. 274–281.
2. Шалала С. Методика роботи з хореографічним колективом. *Вісник академії керівних кадрів*, 2015. № 8. С. 120–129.
3. Медвідь М. Хореографічне мистецтво як фактор творчої діяльності дитини. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтво*, 2014. Вип. 14. С. 148–154.
4. Вільхова О. Хореографічна підготовка молодших школярів у позашкільних навчально-виховних закладах України (1945–1991 роки). *Молодий вчений*, 2018. № 2. С. 84–88.
5. Фриз П. Формування особистості молодшого школяра засобами хореографічного мистецтва. *Молодь і ринок*, 2017. № 9. С. 44–48.
6. Зозуля К. Основні дидактичні принципи навчання хореографії дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2019. № 62. С. 16–20.
7. Тараненко Ю. Розвиток творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку на хореографічних заняттях. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія : Педагогіка і психологія*. Ялта: РВВ КГУ, 2014. Вип. 44. С. 203–208.
8. Мартиненко О. Професійна підготовка майбутнього вчителя хореографії до роботи в дитячому танцювальному колективі. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*, 2013. № 10. С. 105–111.
9. Токар Т., Сосіна В. Формування хореографічної культури підлітків засобами народної хореографії. *Студентська наука*, 2017. С. 243–245.
10. Марушка М. Теорія і методика з дитячим колективом. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2015. Вип. 12. С. 119–123.
11. Тригуб І., Тригуб С. Специфіка роботи дитячого хореографічного колективу. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання*, 2015. Вип. 1–2. С. 281–290.
12. Гусаченко Л. Підготовка студентів-хореографів з танцювальним колективом. *Мистецтво та освіта*, 2016. Вип. 1. С. 42–45.
13. Фрадинська А. Психологічні особливості розвитку особистості молодшого школяра. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*, 2014. №1. С. 125–128.
14. Поклад І. Деякі методико-психологічні аспекти активізації хореографічного розвитку дітей. *Психологія: зб. наук. праць НПУ ім. М.П. Драгоманова*, 2002. Вип. 15. С. 153–160.

References

1. Husachenko, L. (2017). The role of choreographic art in the formation of a harmonious personality in the modern system of education. *Teacher professionalism: theoretical and methodological aspects: collection of scientific works*, 5: 274–281 [in Ukr.]
2. Shalapa, S. (2015). Methodology of working with a choreographic team. *Bulletin of the Academy of Management*, 8: 120–129 [in Ukr.]
3. Medvid, M. (2014). Choreographic art as a factor in the creative activity of the child. *Bulletin of Lviv University. Art Series*, 14: 148–154 [in Ukr.]
4. Vilkhova, O. (2018). Choreographic training of junior schoolchildren in out-of-school education institutions of Ukraine (1945–1991). *A young scientist*, 2: 84–88 [in Ukr.]
5. Fryz, P. (2017). Formation of the personality of the junior school pupil by means of choreographic art. *Youth and market*, 9; 44–48 [in Ukr.]
6. Zozulia, K. (2019). Basic didactic principles of teaching choreography to children of preschool and primary school age. *Pedagoqy of creative personality formation in higher and general academic schools*, 62: 16–20 [in Ukr.]

7. Taranenko, Yu. (2014). Development of creative abilities of children of primary school age in choreographic classes. *Problems of modern pedagogical education. Series: Pedagogy and psychology*, 44: 203–208 [in Ukr.]
8. Martynenko, O. (2013). Professional training of future choreography teachers to work in a children's dance group. *Bulletin of Taras Shevchenko LNU*, 10: 105–111 [in Ukr.]
9. Tokar, T., Sosina, V. (2017). Formation of teenagers' choreographic culture by means of folk choreography. *Student science*, 243–245 [in Ukr.]
10. Marushka, M. (2015). Theory and methods of work with a children's team. *Topical issues of the humanities*, 12: 119–123 [in Ukr.]
11. Tryhub, I., Tryhub, S. (2015). Specifics of the children's choreographic team. *Actual problems of art education and upbringing*, 1–2: 281–290 [in Ukr.]
12. Husachenko, L. (2016). Training of students-choreographers with dance group. *Art and education*, 1: 42–45 [in Ukr.]
13. Fradynska, A. (2014). Psychological features of the junior school pupils' personality development. *Collection of scientific works of the Khmelnytsky Institute of Social Technologies of the University "Ukraine"*, 1: 125–128 [in Ukr.]
14. Poklad, I. (2002). Some methodological and psychological aspects of activating the children's? - choreographic development. *Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series: Psychology*, 15: 153–160 [in Ukr.]

TKACHENKO Iryna

Ph.D in Pedagogy, Senior Lecturer of the Department of Choreography and Music-and-Instrumental Performance, A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University

MATKOVSKY Alexander

Leading accompanist in the department of choreography and musical instrument performance, A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University

METHODOLOGY OF TEACHING CHOREOGRAPHY FOR CHILDREN OF DIFFERENT AGES: COMPARATIVE CHARACTERISTICS

Summary. *Introduction.* Choreographic art has gained its popularity among children of all ages in both out-of-school and secondary education institutions. Choreography classes ensure development of children's individual abilities, promote their physical, cultural and spiritual development. To achieve success during choreographic training, it is important to focus on the psycho-physiological characteristics of children of each age group, as well as to take them into account during the formation of the dance repertoire. These requirements are the main in the work of a teacher-choreographer.

Purpose. The purpose of the article is to highlight the methodology of teaching choreography for children of primary, secondary and senior school age.

Methods. In the work, a set of general scientific (analysis, synthesis, generalization, systematization) and concrete scientific (comparative analysis) methods of scientific research were used to clarify the methodology of teaching choreography for children of primary, secondary and senior school age.

Results. The anatomical-physiological and psychological features of children of primary, secondary and senior school age are revealed in the work. The peculiarities of the methodology of conducting classes with this category of children are highlighted. The article reveals lexical material which should be used in work with children of different age categories.

Originality. The study considers the methodology of teaching choreography for children of primary, secondary and senior school age. The sequence and duration of choreography classes for the studied age groups are highlighted. Attention is paid to lexical material, which should be used in choreography classes for children of primary, secondary and senior school age.

Conclusion. It is proved that the methodology of teaching choreography for children of primary school age involves ordinal and rhythmic exercises. Games and gymnastics are an integral part of classes with junior school-children. It has been established that classical dance movements are fundamental in working with both primary school pupils and students of secondary and high school. The main component of choreography classes for all age groups is learning dance elements and combinations, as well as working on sketches and choreographic numbers. The latter must correspond to the dance skills of the performers. It is proved that the most interesting for children of primary and secondary school age is folk choreography. Instead, high school students are more interested in mastering modern dance.

Keywords: choreographers; children of primary school age; children of secondary school age; children of senior school age.

Одержано редакцією 24.01.2021
Прийнято до публікації 12.02.2021